Europos LIETUVIS

Nr. 16 (1306) Londonas, 1976 m. balandžio 13 d. XXX metai

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Prisikėlimas

Velykos buvo pati didžiausia ir iškilmingiausia šventė Lietuvoje. Tik čia, Vakaruose, toji šventė nustumta į antrąją vietą, pirmenybę užleisdama Kalėdoms.

Mums, lietuviams, visa savo prigimtimi suaugusiems su gamta, Velykos buvo ne tik Kristaus, bet visos gamtos gaivalinga prisikėlimo šventė. Kartu su religiniu prisikėlimu mes sveikinome pirmąjį išsprogusio karklo pumpurą, melsvąjį žibuoklės žiedą, geltonąją pabalių purieną, beržo sulos lašėjimą, vieversėlio čirenimą ir į savo paliktąjį lizdą sugrįžusį gandrą ilgakojį.

Religinės Prisikėlimo iškilmės mums visiems yra palikusios neužmirštamą įspūdį. Lietuvos vokiečių kultūrinis žurnalas „Die Reute" (Rūta) įsidėjo šv. Onos bažnyčios nuotrauka iliustruotą vedamąjį, pavadintą „Velykų rytas Vilniuje". Su nepaprastu įsijautimu straipsnio autorius aprašo Vilniuje išgyventas Prisikėlimo iškilmes, tą pirmąją vidurnakčio valandą, kurią didysis poetas Goethe pavadino Velykų šventės pradžia.

Štai šv. Jono bažnyčia paskendusi šviesoje, o gatvėse išsiliejusi milžiniška velykinė procesija su vėliavomis ir šventais paveikslais. Minios viduryje po baldakimu eina kunigas su prisikėlusio Kristaus simboliu, prieš kurį priklaupdamos išsipuošusios mergaitės barsto gyvų gėlių žiedus, o jų broliukai skambina velykiniais varpeliais... Galingas choras traukia velykines giesmes, kurios, įžengus į smilkalais kvepiančią šventovę, susijungia su žavinga vargonų muzika. Prie žvakių liepsnelėmis nutvieksto altoriaus kunigas atnašauja mišias, ir taip prasideda didžioji Prisikėlimo šventė.

Nepaprastai jautrios sielos turėjo būti anas Lietuvos vokietis, kuris sugebėjo perduoti tokį realų ir kartu mistišką Velykų rytą Vilniuje. O kaip šiandien? Iš spaudos žinome, kad oficialiai Velykų šventės Lietuvoje panaikintos. Tuo metu minimas Lenino gimtadienis. Velykų išvakarės yra komunistinio darbo šeštadienis, kurio uždarbis skiriamas dešimtojo penkmečio planams pagerinti.

Tačiau lietuvių širdyse Prisikėlimo šventė tebėra gyva. Jos prasmė yra net dar daugiau padidėjusi ir sustiprėjusi. Dalyvaudami kukliose Prisikėlimo iškilmėse, lietuviai kreipia savo laisvės ištroškusias mintis į dangų, prašydami, kad kartu su prisikėlusiu Kristumi, su prisikeliančia gamta, prisikeltų iš priespaudos ir mūsų tėvynė. Tuo būdu lyg ir atnaujinamas tikėjimas į Lietuvos prisikėlimą.

Naujai įšventintas Westminsterio arkivyskupas George Basil Hume, tuoj po iškilmingų apeigų katedroje, atvyko su savo buvusiais vienuolyno broliais į anglikonų garsiąją Westminsterio abatiją. Po bendrų vakarinių pamaldų, jis pasakė kalbą, kurioje, be kita ko, šitaip išsireiškė: „Šioje bažnyčioje yra daug kapų, bet vienas jų yra ypatingai iškalbingas. Tai yra kapas, kuriame palaidotos dvi seserys, karalienės, Elžbieta ir Marija. Skaitykite kapo įrašą: — „Kartu soste ir kape, mes, dvi seserys, čia ilsimės, tikėdamos į vieną bendrą prisikėlimą. Galvokite apie jas ir teiskite, kaip jums patinka. Bet atkreipkite dėmesį į paskutinįjį paminklo sakinį — tikėjimą į prisikėlimą."

Kalbėdamas apie seseris-karalienes, arkivyskupas turėjo galvoje ir dvi išsiskyrusias anglų Bažnyčias, kurios vieną dieną susitaikys ir prisikels bendram gyvenimui. Šimtmečiais buvusios išskirtos, jos susivienys ir iš naujo atgims. Į panašų atgimimą privalo tikėti ir kiekvienas lietuvis. Mūsų tėvynė jau nebe pirmą kartą nukryžiuota. Nebe pirmą kartą lietuviai nuėjo kruvinas kalvarijas, kurių klaikus kelias išnyksta Sibiro tundrose. Bet Lietuva, savųjų pranašų pažadinta, kėlėsi ir gyveno. Kelsis ji ir vėl, jeigu mes visi tvirtai į tą prisikėlimą tikėsime ir vieningai jo sieksime.

Gyvas tikėjimas į prisikėlimą tebėra ir tėvynėje, ką parodo ir šie nežinomojo autoriaus Laisvės kovų dainos posmai:

Neraudok, sesule, džiaugsmo nepažinus, —
Nevaitok, kaip paukštis tyrlaukių, savy, —
Pražydės dar žiedas sopulių arimuos,
Suskambės dar giesmės kruvinoj širdy...

Jos skambės šalelėj, lyg varpai Velykų,
Keldami iš skausmo mirusias širdis,
Jos skambės, lyg maldos vakarėlį tykų,
Kol mūs vargo žemėj rytmečiai nušvis...

B. ir V. Andruškevičius 40 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga nuoširdžiai sveikiname ir linkime geriausios sėkmės ir laimingų metų ateityje.

Sūnūs, dukros, marčios, žentas, anūkė ir anūkai

Sveiki sulaukę šv. Velykų

Palankus atsakymas

Čia duodamas JAV Valstybės Departamento kovo 17 d. rašto, adresuoto Vliko pirmininkui dr. Kėtučiui Valiūnui, vertimas.

„Valstybės Sekretorius Kissinger pavedė man atsakyti į Jūsų vasario 20 d. laišką, liečiantį JAV jaunųjų politikų tarybos vizitą Lietuvoj, palydint JAV Ambasados pareigūnui ir Jungtinių Valstybių Generaliniam Konsului Leningrade.

Mes manome, kad abiejų — JAV ir lietuvių tautos — interesuose yra pabrėžti mūsų buvimą tame tradiciniai pro-amerikoniškame krašte ir įjungti Lietuvą, taip pat Estiją ir Latviją, į mūsų kultūrines ir informacines programas. JAV Generalinio Konsulato Leningrade pareigūnų veikla, nuo jo įsteigimo 1973 metais, pavaizdavo (reflected) mūsų norą išvengti diskriminacijos prieš estų, latvių ir lietuvių tautas, kur ir kiek tai liečia konsularinius ir kultūrinius reikalus. Pavyzdžiui, kelios JAV artistų grupės lankėsi Baltijos kraštuose. Vizitai, kaip aukščiau paminėtosios grupės, papildo Voice of America transliacijas ir prisideda prie Amerikos santykiavimo ir jos susidomėjimo Pabaltiju principo pademonstravimo ir pabrėžimo.

Tuo pačiu mes nelaikome, kad vizitai kaip aukščiau paminėti ir kiti, kurie gali kartas nuo karto pasitaikyti, pakeistų priverstinės Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimo JAV politiką. Mes tebepripažįstame ir tebepalaikome Lietuvos teisę į nepriklausomybę. Šios pozicijos visai nepakeitė nei Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos Galutinio Akto bet kokia sovietinė interpretacija." (ELTA)

NAUJAS IŠRADIMAS

Ateityje vandenilis (H) pakeis automobiliuose benziną. „Soviet News" (Nr. 5825) rašo, kad Sov. Sąjungoje išrastas „mini-reaktorius", kuris įstatomas į automobilį vietoje benzino tanko. Tokie reaktoriai bandomi Moskvič-412 automobiliuose. Jame metalo milteliai, sumaišyti su vandeniu, pagaminą vandenilį, kuris ir varo automobilį. Naujoji medžiaga esanti be kvapo, nesprogstanti ir negaminanti nuodingų degimo dujų Su naujuoju mini-reaktorium esą galima keliauti neribotus nuotolius

SPARTINA LĖKTUVŲ GAMYBĄ

Sovietų Sąjunga padidino puolamųjų lėktuvų gamybą iki 1.800 per metus. Dirbant tokiu tempu, jie aprūpintų visą Anglijos karo aviaciją naujais lėktuvais per penkis mėnesius. Net Amerika gamina per pusę mažiau naujų lėktuvų, negu Sov. Sąjunga.

Šitam pranešimui skiriamas ypatingas dėmesys, nes jį padarė britų karo laivyno štabo viršininkas maršalas sir Andrew Humphrey. Pagal veikiančius nuostatus vadovaujantieji kariuomenės asmenys nedaro viešų pareiškimų, negavę iš anksto gynybos ministro sutikimo.

Nato sluoksniuose rimtai susirūpinta dėl Sov. Sąjungos nuolatinio apsiginklavimo didinimo.

E. ROSS BOLŠOJ TEATRE

New Yorko Metropolitan operos dainininkė Elinor Ross, kaip rašo „Manchester Evening News", buvo pakviesta į Bolšoj teatrą Maskvoje dainuoti Toscos partiją. Vėliau ji pasakojo, kad jos pasirodymas vos nepasibaigęs tragiškai.

Lietuvis tenoras (tur būt, Noreika) dainavęs itališkai. Tačiau, kai pamiršdavęs itališkąjį tekstą, pereidavęs į rusišką. Rusas baritonas dainavęs tik rusiškai, o ji itališkai. Kalbų mišiny nelengva buvę susivaikyti.

Prieš pradėdama dainuoti, E. Ross persižegnojusi. Ji mano, kad tai nepatiko sufleriui, kuris jai dainuojant skaitęs laikraštį.

Už savo pasirodymą ji gavusi 400 dolerių. Tačiau svarbiau už pinigus buvęs noras pasirodyti rusų scenoje. Vėliau dainininkė dar buvusi nuvykusi į Almą Atą ir Novosibirską, kur taip pat dainavusi dviejose operose.

Audra Yorko forume

Taika yra lyg masalas, kurį komunistai naudoja laisvame pasaulyje, meškeriodami sau pasekėjus. Taikos konferencijas jie ruošia įvairiose pasaulio dalyse. Šiais metais tokią konferenciją jie sukvietė D. Britanijoje, Yorko mieste, ir pavadino ją „Pasaulio nusiginklavimo forumu". Pagal komunistų dienraštį „Morning Star", tame forume dalyvavo 300 delegatų, suvažiavusių iš kelių valstybių. Laikraščio korespondentas paminėjo tik kelis kalbėtojus, žinomus britų pro-komunistus, kurie ragino nusiginkluoti tik Vakarų valstybes. Jie reikalavo sušaukti pasaulio profesinių sąjungų konferenciją taikos propagandai, ragino daryti politinį spaudimą į vyriausybę, kad D. Britanija atsisakytų nuo branduolinių ginklų. Britų taikos tarybos pirm. A. Hewlett pageidavo, kad forumo rezoliucija būtų įteikta JTO nusiginklavimo komitetui.

„Morning Star" nei vienu žodžiu nepaminėjo akad. dr. A. Sacharovo laiško, kurį pasižymėjęs Sovietų mokslininkas atsiuntė tam Forumui.

Tą laišką Yorko Forume turėjo perskaityti dr. A. Štromas, kuris buvo pakviestas į konferenciją kaip Bradfordo universiteto taikos katedros Research Fellow. Laiško pilną tekstą atspausdino liberalų dienraštis „The Guardian" (1. 4. 1975).

Kaip rašo „Yorkshire Post" (31. 3. 1976), konferencijos organizacinis komitetas neleido dr. A. Štromui perskaityti Sacharovo laiško, nes oficialūs sovietų delegatai prof. A. Kaliadn ir prof. G. Moroz. atvykę į konferenciją iš Maskvos, pareiškė protestą. Jie grasino apleisti konferenciją, jeigu Sacharovo laiškas bus skaitomas. Tada organizacinis komitetas padarė tipiškai britišką kompromisą: nutarė, kad A. Sacharovo laiškas gali būti išplatintas kartu su kita propagandine literatūra, kuri buvo prieinama konferencijos dalyviams.

Gincas tarp oficialių sovietų delegatų ir disidentų sukėlė dar didesnį susidomėjimą A. Sacharovo laišku. Todėl tas laiškas buvo ne tik skaitomas konferencijoje, bet pateko ir į spaudą.

Akad. A. Sacharovas, išdėstęs branduolinių ginklų naikinamąją galią, pažymi, kad jis savo knygoje „Mano šalis ir pasaulis", kuri buvo išleista Vakaruose, yra pasisakęs ir už visuotinį nusiginklavimą. Bet toks nusiginklavimas yra galimas tik tada, kai bus sukurta tarptautinio pasitikėjimo atmosfera. Todėl, A. Sacharovo nuomone, pirmuoju žingsniu kelyje į nusiginklavimą turi būti „įgyvendinimas Visuotinės Žmogaus Teisių deklaracijos 13 ir 19 paragr. — laisvas žmonių ir informacijos pasikeitimas, pagal atitinkamus įstatymus; laisvas žmonių judėjimas iš vieno krašto į kitą; laisvas gyvenamosios vietos pasirinkimas (ir, aišku, taip pat laisvas gyvenamosios vietos pasirinkimas krašto viduje); laisvos radijo ir televizijos transliacijos; laisva tarptautinė prekyba knygomis ir periodiniais leidiniais. Tas viskas turi tiesioginį ryšį su tarptautinio pasitikėjimo stiprinimu, ir todėl taip pat su tarptautiniu saugumu."

Britų komunistų laikraščio korespondentas, nepaminėjęs šių tiesos žodžių, vis dėlto pastebi, kad kažkokie priešai norėjo sugniauti tą komunistų suorganizuotą forumą, bet jiems nepavyko.

Tikriausia niekas to forumo nebandė griauti. Nobelio taikos premijos laureatas norėjo tik perspėti raudonas žuveles, kad su viliojančiu taikos masalu jos neprarytų plieninio kabliuko.

J. V.

Pasaulyje

NE VISAI TAIP

Žinomas britų rašytojas ir žurnalistas Malcolm Muggeridge nesutinka su A. Solženicyno pareiškimu, kad Ukrainos badometais nei vienas britų laikraštis apie tai neužsiminęs. Nors jis prisipažįsta esąs didelis Solženicyno gerbėjas, taičau jis mano, kad jo pareiškimas ne visiškai tikslus. Savo laiške (Daily Telegraph, kovo 27 d.) jis sakosi kaip tik tuo metu buvęs „Manchester Guardian" laikraščio reporteris Rusijoj ir buvęs pasiekęs Ukrainą ir Kaukazą. Iš ten jis siuntęs pranešimus savo laikraščiui, kuris, nors ir be didelio entuziazmo, juos išspausdinęs.

Vėliau jis parašęs straipsnių seriją apie darbo stovyklas ir terorą, kuriuos paskelbęs dienraštis „Morning Post" (vienintelis laikraštis, sutikęs tuos straipsnius skelbti). Dar kiek vėliau jis tuos reikalus plačiau aprašęs knygoje „Winter in Moscow".

M. Muggeridge prideda, kad buvę ir daugiau žurnalistų, siuntusių to meto įvykių aprašymus savo laikraščiams. (Jis mini Daily Telegraph korespondentą A. T. Choberton). Tačiau sąlygos nebuvusios palankios. Pvz. jis mini vieną savo straipsnį, kurį anuo metu, nenorėdamas užpykinti Sov. Sąjungos užs. reik. ministro Litvinovo, net „Morning Post" atsisakęs spausdinti. Tas straipsnis buvęs pavadintas „Raudonasis imperializmas". Jame M. Muggeridge įrodinėjęs, kad proletariato diktatūra sudarantį geresnę priedangą slavų imperializmui, negu kadaise vykę kryžiaus karai su turkais. Šiandien, esą, tas faktas toks aiškus, kad vargu, ar dar kas nors norėtų apie tai rašyti.

DALYVAUS SOCIALISTŲ KONGRESE

Socialdemokratų partijų delegatai iš viso pasaulio suvažiuos liepos mėn. pabaigoje į Ženevą, kur 28-29 dienomis įvyks Socialistų Internacionalo kongresas.

Kongreso darbotvarkėje yra keturi labai aktualūs klausimai: „Dėl pasaulinės ekonominės tvarkos", „Helsinkis, kas toliau?", „Šiandieninis demokratinis socializmas ir Žmogaus teisės pasaulyje" ir „Padėtis Trečiajame Pasaulyje". Kongrese dalyvaus Willy Brandt, Francois Mitterrand ir kiti socialdemokratų partijų lyderiai.

Kongreso išvakarėse ten pat, buv. Tautų Sąjungos rūmuose, liepos 27 dieną posėdžiaus Rytų Europos klausimams tirti grupė, kurion įeina Vak. Europos socialistų partijų ir Rytų Europos egzilinių soc. partijų atstovai.

Šiame posėdyje ir Soc. Internacionalo kongrese dalyvaus ir Lietuvos socialdemokratų partijos delegacija.

DVIEJŲ METŲ SUTARTIS

Sov. S-gos Draugiškumo ir Kultūrinių Santykių su Užsieniais Sąjunga ir Sovietų — D. Britanijos Draugija pasirašė dviejų metų bendradarbiavimo ir savitarpio susipratimo sutartį su Britų Draugystės su Sovietų S-ga Organizacija. Sutarty numatoma įtraukti į savitarpio bendradarbiavimą didžiąsias organizacijas — prof. sąjungas, kooperatyvus, jaunimo organizacijas, mokslo draugijas ir pavienius asmenis bei parlamento narius. Sutarties pasirašyti buvo atvykę minėtų organizacijų vadovai A. Surkovas ir A. Masko.

Britų-sovietų draugija numato suruošti Sov. S-gos savaitę ir organizuoti ekskursijas į Sov. Sąjungą. Manchesteris numato pasikelsti delegacijomis su Leningradu, o Nottinghamas su Minsku.

Panaši dviejų metų sutartis pasirašyta ir su Skotijos — Sov. S-gos Draugija. Anoj A Surkovo, tai esanti dar viena plyta, įmūryta į draugiškumo tiltą.

H. WILSONO SUNKIAUSIAS DARBAS

Žinomas britų žurnalistas Bernard Levin, kuris dažnai kritikuodavo min. pirm. H. Wilsoną, jam atsistatydinus, rašo, kad sunkiausias jo darbas ir didžiausia problema buvusi išlaikyti partijos vienybę. Jis turėjęs visą laiką balansuoti tarp dviejų nesubalansuojamų grupių: marksistų ir socialdemokratų, norėjusių Labour partiją išlaikyti pilnai demokratišką. Ši problema neišnyksianti ir naujam premjerui atėjus, todėl jo padėtis taip pat būsianti nepavydėtina.

PRAŠO NEMAŽINTI TRANSLIACIJŲ

Buvęs Europos Laisvės Radijo (Radio Free Europe) lenkų skyriaus vedėjas Jan Nowak-Jezioranski, kalbėdamas Londone pareiškė nuogąstavimą dėl galimo transliacijų sumažinimo į Sov. Sąjungą ir Rytų Europą. Jo nuomone, Radio Free Europe (Rytų Europai) ir Radio Liberty (Sov. Sąjungai ir jai priklausančioms tautoms, įskaitant Baltijos tautas) paskutiniuoju metu pasidarė labai populiarūs. Naujų elektronikos atradimų dėka, esą galima išvengti trukdymų, kurie sovietams kaštuoja milijonus rublių. Radijo transmiteriai dabar gaminami iki 2.000 kilovatų galingumo (iki šiol buvo 250), todėl nepelnamona jų perdavimų sutrukdyti. Be to, numatoma ateityje, pasinaudojant satelitais, pradėti siųsti televizijos žinias, kurias galės priimti kiekvienas TV aparatas Sov. Sąjungoje. Tai ir esančios pagrindinės priežastys, kodėl Sov. S-ga norinti, kad būtų sumažintos transliacijos.

Septynios DIENOS

— Naujai paskirtas Sov. S-gos ambasadorius Graikijai Ivan Udalčov yra buvęs aukšto rango KGB tarnautojas.

— Vatikanas suspendavo tris ukrainiečių kunigus Toronte, nes jie vedė žmonas be Vatikano sutikimo.

— Iš Olandijos ištremti du rusai, bandę išgauti naikintuvo F-16 paslaptis.

— JAV prezidentas Fordas pasižadėjo būti garbės globėju estų festivalio, kuris įvyks liepos 5 d. Baltimorėje.

— Kubos kariuomenės išlaikymas Angoloje kaštuoja pusę milijono svarų per dieną.

— Kroatijos sostinėje Zagrebe areštuota Sov. S-gos pilietė, šnipinėjusi ir palaikiusi ryšius su jugoslavų disidentais.

— Britų prof. sąjungų vadai, išskiriant komunistus, pareiškė esą patenkinti naujuoju min. pirmininku J. Callaghanu.

— Rašytojas ir mokslininkas Salvador de Madrigala sugrįžo į Ispaniją. Jis buvo pasižadėjęs nekelti kojos, kol gen. Franko bus gyvas.

— Apie 20 rusų lakūnų atvyko į Kubą. Manoma, kad jų tikslas paruošti kubiečius lakūnus naujiems žygiams Afrikoje.

— Britai nedavė vizos kalbininkui prof. V. Kostomarovui, norėjusiam dalyvauti rusų kalbos mokytojų konferencijoje Londone. V. Kostomarovas įtariamas esąs KGB narys.

— Ispanijoje išleistas įstatymas, pagal kurį kovojusieji prieš gen. Franco karo veteranai galės gauti pensijas.

— Balandžio 7 d. buvo Tarptautinė Sveikatos Diena. Ypatingas dėmesys šiais metais atkreiptas į akluosius, kurių visame pasaulyje priskaitoma 16 milijonų.

— Olandijoje pradingo vet. gyd. K. Russini, kuris buvo pabėgęs iš Sov. Sąjungos ir pasiprašęs pabėgėlio teisių.

— Paskelbus naują biudžetą, whisky kaina pakilo po 1 p už stikliuką, (32 p už butelį). Taip pat pakilo cigarečių kaina, bet pypkinio tabako kaina nepasikeitė.

— Albanijos vyriausybė nutarė sumažinti valdininkų, intelektualų ir įmonių vadovų algas iki pusės. Tuo pačiu nutarta padidinti darbininkų ir žemdirbių atlyginimus.

EUROPOS LIETUVIS — LITHUANIAN WEEKLY

Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd., 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT. Tel. 01-7272470

Registered as a newspaper at the Post Office.

Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Lietuvių Namų Ako. Bendrovė.

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto dėl to nesusitarta, negrąžinami.

Prenumeratos kaina metams 8,50 sv.; pusei metų — 4.50 sv.; dolerio kraštuose — 19.50 dol. metams; Vokietijoj — DM 45.

Už laikraštyje kieno nors spausdinamųjų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesiima atsakomybės.

Vienoj skilty įdėto skelbimo kaina 2.00 sv. už coli. Didesni skelbimai atitinkamai brangiau.

Kultūros PARAŠTĖJE

J. Kuzmickis

NIJOLĖS „MEILĖS GIESMĖ"

„No Greater Love" sutinkant

Jau 32 metai, kaip Lietuvą apsėmė antireliginio komunizmo tvanas. Ištisa jaunoji karta išaugo marksizmo bei leninizmo poveiky. Jei galima būtų kalbėti apie komunistinę moralę, ji, marksistų tvirtinimu, neatskiriama nuo „mokslinio ateizmo": „Vadovaudamiesi komunistų partijos paruošta moksline programa, mūsų liaudis kuria komunizmą. Tarybinė visuomenė palaipsniui vis labiau išsivaduoja nuo visų praeities atgyvenų įtakos, jų tarpe ir nuo religinių prietarų" („Mokslinis ateizmas", Vilnius, 1975 m., 289 psl.).

Liaudis ir komunizmas

Kaip „liaudis kuria komunizmą" ir „išsivaduoja nuo visų praeities atgyvenų įtakos", geriausiai mums įrodo „Lietuvos K. Bažnyčios kronika", kurios jau du tomai atspausdinti šiapus geležinės uždangos. Slaptai rašomos ir platinamos kronikos, perskaitomos ir į vakarus, realiais faktais pavaizduoja pilną įniršio tikėjimo persekiojimą, o taipgi tikinčiųjų didvyrišką ryžtą atsispirti prieš persekiotojus, nesibūgaunant nei darbo praradimo, nei suėmimų, žiaurių tardymų, komunistinio teismo bei ilgų metų kalėjimo ar ištrėmimo baisumių.

„Kronikos" Nr. 18 aprašytos dvi 36 metų **Nijolės Sadūnaitės** dienos LTSR Aukščiausiame Teisme po vienerių metų kalinimo, įkyrių tardymų ir grasinimų. JAV Lietuvių R. Katalikų kunigų Vienybės rūpesčiu Nijolės byla su visa teismo eiga išversta į anglų kalbą ir išleista atskiru leidiniu — „No greater Love: the Trial of a Christian in Soviet occupied Lithuania" (1975 m., 16 psl.).

N. Sadūnaitės kalba

Esminė šio leidinėlio dalis — Nijolės 1975 m. birželio 16-17 d. kalba Aukščiausiame Teisme, kuriam vadovavo rusas Kudriašiovas.

Nijolė atsisakė advokato, nenorėdama, kad kas nors nukentėtų jį parūpindamas. Pabrėžusi, kad visus — net ją persekiojančius — mylinti kaip savo brolius bei seseris, kad nesusvyruotų atiduoti net savo gyvybės už kiekvieną, pasakė: „Šiandien jūs nereikalingi mano aukos, bet reikalingi išgirsti tiesą, sakomą jūsų veidams. Yra sakoma, kad tik tas, kuris myli, turi teisę perspėti".

Toliau ji pažymėjo, kad tie, kurie prisideda prie Kronikų leidimo, kovoja už savo garbę ir laisvę, už sąžinės laisvės teisę, garantuotą konstitucijos, krašto įstatymų ir Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos. Tai neturėtų būti tik gražiai skambą atšiaurios propagandos žodžiai, bet tikrovė. Parėžusi visą pluoštą tikėjimo persekiojimo faktų, lydimų melo, šmeižtų, teroro taktikos, Nijolė paklausė, ar jie yra patenkinti savo triumfu, kurį liudija krašto moraliniai griuvėsiai, milijonai negimusių kūdikių nužudymai, žmogiškojo kilnumo apiplėšimas, baimės ir blogio aistrų nuodai.

Tikintieji nebijo nei kalėjimų, nei koncentracijos stovyklų ir jaučia pareigą iškelti aikštėn veiksmus, žeminančius ir persekiojančius žmones. „Tai yra mano gyvenimo laimingiausia diena", Nijolė kalbėjo birželio 17 d. teisme: „Aš esu teisiama už Kronikas, kurios yra protestas prieš fizinę ir dvasinę tironiją... Mylėti žmones yra didžiausia meilė, o kovoti už jų teises — gražiausia meilės giesmė... Mano nuteisimas bus mano triumfu!"

Kai N. Sadūnaitė buvo nuteista trejiems metams darbo stovyklos ir trejiems metams ištrėmimo, ji paklausė: „Kodėl nuosprendis toks lengvas?"

„C. Herald" apie Nijolę

Malonu pažymėti, kad apie šį leidinėlį Anglijos katalikų savaitraštis „Catholic Herald" kovo 26 d. Nr. paskelbė palyginti išsamų straipsnį — „Soviets inprison Lithuanian woman". Jame nurodomas „Kronikų" leidimas ir didžiausios pastangos surasti jų leidėjus, suregistruojant visas rašomas mašinėles ir spaudai naudojamą popierių. Suimant Nijolę, jos rašomoje mašinėlėje buvo atrasta perrašoma vienuoliktoji Lietuvos kat. Bažnyčios kronika.

Keston Koledže, kuriame veikia Religijos ir Komunizmo studijos centras, žinomas Nijolės Sadūnaitės adresas (Mordovskaja ASSS — 431200 Tenguševskij raj. — Pos. Baraševo, uchr. Zh X 385-3-4), tačiau visi jai siųstieji laiškai sugrąžinami siuntėjams. Tarptautinė katalikų Šalpos organizacija „Aid to the Church in Need", kuri rūpinasi persekiojamais dėl tikėjimo už geležinės uždangos, sudarė specialų fondą Nijolei padėti.

Tautos herojė

Nijolė Sadūnaitė — tikra mūsų tautos herojė: nors jos veidas labai švelnus ir moteriškas, iš jo trykšta gili artimo meilė, stipri valia ir krikščioniška aukos dvasia. Ryžtingai ir drąsiai stojusi ginti tikinčiųjų teises, pažėrė į persekiotojų veidus karčią jų komunistinės moralės ir etikos tiesą.

Didžiausią heroizmą parodžiusi, gindama tiesą ir sąžinės laisvę, ji pasakė šiuos nepamirštinus žodžius: „Kaip aš negaliu būti laiminga, kai Visagalis Dievas parodė, jog šviesa triumfuoja viršum tamsybių, o tiesa viršum melo ir apgaulės. Trokšdama, kad tai įvyktų, aš sutinku ne tik būti įkalinta, bet ir numirti"...

Gerai padarė mūsų Kat. Bendrija, įteikusi protesto raštą dėl tikėjimo persekiojimo Lietuvoje sovietų užsienio reikalų min. Gromiko. Gerą darbą atliko JAV Lietuvių R. Katalikų kunigų Vienybė, išleidusi šį leidinėlį anglų kalba. Mūsų visų pareiga ko plačiausiai jį paskleisti anglų ir kitų svetimtaučių tarpe, kad visi žinotų sovietų konstitucijos dviveidiškumą ir karčią persekiojimų dėl tikėjimo tikrovę.

PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ ŽINYNAS

Lietuvių Kunigų Vienybė JAV išleido kun. K. Pugevičiaus redaguotą (lietuvių ir anglų kalbomis) labai įdomų ir vertingą informacinį leidinį, pavadintą **Pasaulio lietuvių katalikų žinynas.** Jame paskelbtos visame pasaulyje (ir Lietuvoje) gyvenančių kunigų pavardės, parapijos bei misijos, vienuolijos, katalikiškieji laikraščiai bei žurnalai, leidyklos ir organizacijos. Tai nepamainomas žinių šaltinis apie visame pasaulyje išblaškytą lietuviškąją dvasiškiją ir jos veiklą.

Gale knygos pridėta statistinė santrauka. Iš jos matyti, kad Lietuvoje 1974 m. gale buvo visose šešiose vyskupijose 628 bažnyčios. Iš jų 74 neturėjo nuolatinio kunigo ir buvo aptarnaujamos kaimyninių klebonų.

Kunigų (klebonų, vikarų, altaristų ir kt.) iš viso buvo 773. Daugiausia kunigų buvo Kauno arkivyskupijoje (169) ir mažiausia — Kaišiadorių vyskupijoje (73).

Iš Europos valstybių daugiausia lietuvių kunigų esama Italijoje — 30. Toliau eina Vokietija (24), D. Britanija (12), Šveicarija (2), Vatikanas (2) ir kitose valstybėse po vieną. Iš viso Europoje pagal žinyne pateiktus duomenis turėtų būti 76 kunigai. Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra 555 lietuviai kunigai, o visoje Šiaur. Amerikoje (įskaitant Kanadą) 587. Pietų Amerikoje yra 57 kunigai, Australijoje — 12, Azijoje — 10, Afrikoje — 2 ir gyvenančių nežinomose vietose — 15. Bendrasis lietuvių kunigų skaičius — 1.532. Iš jų Lietuvoje gyvena 773, o likusiame pasaulyje — 759. Taigi kunigų išeivių ir gyvenančių Lietuvoje skaičiai beveik yra lygūs.

Atrodo, kad šitoje statistikoje gali būti įsivėlusių ir menkų netikslumų, nes pvz. D. Britanijoje, rodos, nebūtų galima priskaityti 12 kunigų.

Pateiktasis parapijų ir misijų sąrašas taip pat ne visiškai aiškus. Pvz. vienur žymimos parapijos (Argentina), kitur misijos, dar kitur visiškai nepažymima. Atrodo, kad visos nepažymėtosios vietovės laikomos parapijomis. Pvz. Anglijoj Bradforde ir Manchesteryje parašyta Lithuanian Mission, o Londone nieko nepažymėta. Tur būt, jis skaitomas parapija. Nottinghamo Židinio ir , tur būt, seniausios Skotijos lietuvių misijos ar parapijos sąraše visiškai nėra. Taip pat nepažymėta, kokiu būdu (misijomis, parapijomis ar dar kitaip) paskirstytas kunigų darbas Vokietijoje.

Kalbant apie vienuolijas, atskirai neminimi Anglijoj įsikūrę marijonai, nors prie tai vienuolijai priklausančių pavardžių pridėtos MIC raidės, rodančios, kad pvz. Londono lietuvių bažnyčią administruoja tėvai marijonai.

Tur būt, niekas negalėtų reikalauti šimtaprocentinio tokio žinyno tikslumo, nes žinias iš Lietuvos nelengva patikrinti, o kunigų mirtys, perkėlimai ir nauji įšventinimai nuolatos šiek tiek pakeičia duomenis. Tačiau pats žinyno sudarymas yra didelis ir naudingas darbas. Jau vien todėl, kad pateiktos Lietuvoje tebegyvenančių kunigų pavardės ir jų gyvenamosios vietos, daugelis bus dėkingi žinyno sudarytojams už jų atliktą didelį darbą.

ATSISVEIKINIMAS SU ALDONA

Kaip jau buvo anksčiau rašyta, vasario 12 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu vos 48 metus išgyvenusi dramos artistė Aldona Eretaitė-Lange. Iš savo neilgos kelionės žemėje Aldona 25 metus skyrė teatrui, kurį ji mylėjo ir kuris išgarsino jos vardą Vokietijoje.

Didysis Lietuvos draugas, Aldonos tėvas prof. J. Eretas, išgyvendamas skausmingą savo mylimos dukters netekimą, parašė jos prisiminimui mažą pro memoria, pavadintą dviem kalbom —**Abschied von Aldona — Atsisveikinimas su Aldona.** Tekstas šitos 11-kos puslapių knygutės parašytas vokiečių kalba, bet paskutinieji žodžiai skamba lietuviškai — „Amžiną atilsį duok jai, Viešpatie".

Knygutės pirmame puslapyje besišypsanti Aldona su gėlių puokšte.

Toliau trumpais tarpsniais nupieštas jos gyvenimo kelias — nuo Kauno, kuriame ji gimė (1928 m.) ir praleido laimingą vaikystę, iki Bielefeldo, kur, pasiekusi teatrinio garso ir garbės, užmerkė amžinai savo akis.

Lietuvą nelaimėms užgriuvus, Aldona 1941 m. kartu su visa šeima paliko Baltijos krantus ir atvyko į tėvo gimtąjį miestą Bazelį, kalnuotoje Šveicarijoje. Anksti pajutusi aktorės pašaukimą, ji metėsi visa savo jaunatviška energija į vaidybos meną. Vaidindama pirmaeilius vaidmenis žinomuose Vokietijos teatruose (Mannheim, Goettingen, Kiel, Bielefeld), ji palaikė ryšius ir su savo kraujo broliais iš motinos pusės — lietuviais. Ypatingo pasisekimo susilaukė 1968 m. atvykusi į Chicagą, kur lietuvių dainų šventėje ji nuostabiai pademonstravo savo meniškuosius sugebėjimus gimtąja lietuvių kalba.

Išleisdamas šį biografinį leidinėlį, prof. J. Eretas pastatė savo dukrai gražų paminklą, kuris Aldoną ilgai primins ją mylėjusiems ir jos netekusiems.

SĖJA Nr. 4, 1975 m., Čikagoje leidžiamas tautinės demokratinės minties žurnalas.

Vedamajame „Laisvės lietuvių tautai" kalbama apie teismo bylas Lietuvoje, kur kaltinamieji drąsiai pasisakė nesą kalti, nes siekę tik laisvės Lietuvai.

Bronys Raila straipsnyje „Problemos ir nuovargis" atkreipia dėmesį į naujo išeivio V. Jungėno pasisakymą (Metmenys Nr. 29) dėl reikalo glaudžiau bendradarbiauti su kitomis Maskvos engiamomis tautomis. Br. Raila kaltina išeivijos intelektualinį nuovargį, kad toks svarbus klausimas nėra svarstomas išeivijos spaudoje, ir kad ta linkme mažai veikiama.

Be to, žurnale yra ir kitų aktualių straipsnių, pvz. Lankymasis Lietuvoje yra būtinas, Helsinkis, politika ir kultūra, Skapyvardžiams pateisinti, Atsiminimai ir kt. įdomi medžiaga.

J. Aistis

Pavasaris

Pavasaris spindi, ir teka grioveliais
Džiaugsmingai klegėdama pasaka jo,
Ir bėga per lauką atsargūs vėjeliai
Paskleisti pakvipusios laime gajos...

Dėkodama žemei, lašėja sula.
Beržai vienmarškiniai, kasas išsipynę,
Ir aukso svajonėm nusvirę žirginiai,
Virpėdami gėrisi miško byla...

Pavasari mielas, rods, imsi ir klaupsi,
Į mėlyną dangų iškelsi rankas
Ir visas virpėsi lyg vieversio liaupsė,

Kad džiaugsmas ateina, kad pumpuras keičias,
Kad laukiamas, retas ir saulėtas svečias
Pažadino keltis iš miego lankas...

Su lietuviais pasaulyje

P. BUGAILIŠKIO PARODOS

Kovo 26-29 d. d. buvo suruošta Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose Namuose, dail. P. Bugailiškio tapybos paroda, kuri sukėlė didelį žiūrovų susidomėjimą.

Prieš tai, kovo 21 d. parodos eksponatai buvo pristatyti per spalvotą televiziją. Taip pat buvo reklaminiai pranešimai per radiją. Lietuviškoji spauda įsidėjo plačius parodos aprašymus ir vertinimus. Parodą rengė „Laisvoji Lietuva".

Balandžio 9-12 d. d. paroda buvo perkelta į Hamiltoną, Kanadoje. Tai paskutinė dail. P. Bugailiškio paroda Šiaurės Amerikoje. Gegužės mėnesį jis žada vėl sugrįžti į Angliją (Derby).

IŠEIVIJOS PARODA

Ryšium su JAV 200 metų sukaktimi, „Draugo" dienraštis balandžio 2-4 dienomis Chicagoje, Jaunimo centro salėje, suruošė senosios išeivijos Amerikoje gyvenimo, veiklos ir darbų didžiulę parodą. Joje įvairiais dokumentais, nuotraukomis, spaudos iškarpomis, fotostatinėmis kopijomis ir kitomis vaizdinėmis priemonėmis parodytas senosios išeivijos gyvenimas ir jos atlikti darbai Amerikai ir Lietuvai.

Pats „Draugo" dienraštis taip pat ruošiasi minėti savo 60 metų sukaktį. Nors laikraštis buvo įsteigtas 1909 m., bet dienraščiu jis virto tik 1916 m. Tuo tarpu apie minėjimo programą platesnių žinių dar nepaskelbta.

E. Juciūtė

Velykos kalėjime

(Iš knygos PĖDOS MIRTIES ZONOJE)

Vertėtų dar sugrįžti prie Velykų.

Kaip jau minėjau, maisto turėjome, nebuvome alkanos. Laiko buvo taip pat, netrūko ir gerų norų kuo nors atžymėti tą didelę metinę šventę.

Jautėme, kad jau pavasaris, kad žydi miškuose žibuoklės, krūmai pasipuošę pavasariniais „katinėliais"; ilgėjomės tų visų pavasario grožybių, kurios mums čia buvo atimtos.

Bet mes vistiek Velykoms turėjome žibuoklių ir „katinėlių", — pačios pasidarėme. Suminkėme gerą gabalą tos juodos tešlos, iš kurios rožantėlius darydavome. Viena mūsų turėjo vatinį švarkelį su gera vata. Iš tos vatinės išsiplėšėm vatos ir padarėm „katinėlius". Juos prilipdėme prie šakelių, padarytų iš tos juodos tešlos. Išėjo visai panašios krūmų šakelės su „katinėliais".

Pasidarėme ir keletą žibuoklių iš popieriaus nuo degtukų dėžutės. Viena pusė dėžutės buvo aplipdyta mėlynu popieriumi, žibuoklių spalvos, o kitoje pusėje buvo geltonas popierius. Nulupome tą mėlyną popierių ir iš jo plėšte išplėšėme žibuoklių vainiklapius. Geltono popieriaus gabaliuką sumuturiuotą dėjome žiedo viduryje, aplink — mėlynus vainiklapius, siūlu aprišome, ir išėjo kaip gyvi žibuoklių žiedeliai. Lapeliams neturėjome žalio popieriaus.

Iš čiužinių sudėstėme „sofą", apdengėme antklode. Sudėjome pagalvėles ant „sofos", uždangstėme kuo turėjome. Tiko čia ir mano degtukų padarytieji rankdarbiai, užklojome ant pagalvėlių, atrodė kaip išsiuvinėtos. Šen bei ten padėstėme „katinėlių" su žibuoklėmis.

Taip šventiškai pasipuošusios, Velykų rytą meldėmės. Staiga atsidarė durų langelis, dežuruojanti lietuviškai sušuko:

— Kur gavote gėles?

Sakėme, kad čia padarytos, bet ji netikėjo, įsakė atnešti prie langelio parodyti. Kai atnešėme, apžiūrėjo — nieko nebesakė, atidavė atgal. Mums tai buvo lygu pagyrimui, kad mūsų „meną" palaikė tikromis gėlėmis. Dabar jos mums dar gražesnės atrodė. Susirūpinome, kad jų iš mūsų neatimtų, pagailėję mums to mažo džiaugsmo. Jautėme, kad durų akutė nuolatos braška, kad ne ta viena prižiūrėtoja į mūsų „turtą" žvalgosi. Tačiau niekas nieko neatėmė. O kai grįžome iš pasivaikščiojimo, pamatėme prie mūsų durų daugiau prižiūrėtojų, pro durų langelį į mūsų kamerą žiūrinčių.

„Per tavo Šventą Prisikėlimą"... prikelk mus, Viešpatie, iš to baisaus sapno... Argi tai gali būti tikrovė? Velykų diena, džiaugsmo diena!.. O mes neturime teisės pasilipti ant neaukštų narų ir pažvelgti pro langą, pažiūrėti, ar nesirodo žaluma medžių viršūnėse... Mes norime giedoti, bet mums uždrausta, negalima triukšmauti kalėjime... Jis yra perpildytas su kaupu, bet jame turi būti tyla, kad atrodytų, lyg čia nieko nėra. Kildavo abejonės, ar begieda ir mūsų bažnyčiose „Linksma diena mums nušvito"... Tur būt, vistiek dar gieda... iš įpročio, ne iš širdies... Ar begali kam būti linksma? Juk mažai belikę širdžių be įsmeigto kalavijo... Kam tėvas, kam vyras, kam brolis nužudytas, kam sesuo kalėjime, kam išvežti, kam miške mirties belaukia; kam jau mirę ar dingę be žinios...

Meldėmės už gyvus ir mirusius, žinomus ir nežinomus, pažįstamus ir nepažįstamus. Jautėme, kad tie, kurie prisimena mus prieš Velykas, nepamiršta mūsų ir Velykų rytą... Visos kalbėjo apie savo namiškius, visos buvo namie ką nors iš artimųjų palikusios. Aš tylėjau — mano kambarėlis liko užantspauduotas. Jei gyvos mano mama ir sesuo, jos tikrai mane prisimena. Bet kur jos, ar išliko gyvos karo audroje?..

Taip praslinko mums 1949 metų Velykos, be linksmo Aleliuja, po užraktais ir sargų žvilgsniais garsiajame Lukiškių kalėjime Vilniuje.

...IR VERGŲ STOVYKLOJE

Šis Velykų sekmadienis buvo laisvas. Tačiau iš vakaro nebuvome tuo tikros. Nutarėme atšvęsti anksti rytą, prieš kėlimą, viename barake, kuriame daugiausia buvo mūsų tautiečių. Sekmadieniais keldavo septintą valandą, t. y. vieną valandą vėliau. Nutarėme pradėti šventę 6 v., kad ji iki kėlimo būtų baigta.

Iš vakaro paruošėme maistą, pasidarėme duoninius „tortus", kremą, vadinamą „musu", ir kt., kas ką turėjome. Kremą darydavome iš duodamų gerti mielių. Pridėdavome cukraus ir ilgai plakdavome, iki pasidarydavo papurusių putų masė. Valgyti buvo gana gardus.

Rytą prieš šešias susirinkome ir sudėjome viską ant stalo. Šeštą pradėjome pamaldas. Viena turėjo maldaknygę, kažkur gautą ir kažkaip išsaugotą (per kratas atimdavo), ja ir naudojomės. Atskaitėme mišių maldas, pagiedojome „Per Tavo šventą prisikėlimą" ir „Linksma diena mums nušvito". Po pamaldų viena iš mūsų pasakė sveikinimo kalbą: sveikino visas ir visus tautiečius, kurie čia vargsta, tuos, kurie Lietuvoje, ir tuos, kurie svetimuose kraštuose prieglaudą radę, visiems išsakė gražiausius linkėjimus ir prašė Dievą atsiųsti jiems mintį, jausmą, kad mes juos sveikiname. Paguostos gražiai praskambėjusių giesmių ir gražių, viltingų žodžių, pakelta nuotaika valgėme tuos varganus Velykų pusryčius, skubėdamos, kad, atėjęs kelti prižiūrėtojas, nepamatytų mūsų šventės. Suspėjome užbaigti laiku — niekas nieko nesakė. Gal vėliau kokia šnipė ir pranešė, bet jau — šaukštai po pietų. Už tokius „nusikaltimus", paprastai, nebausdavo, tik užklupę vietoje sutrukdydavo šventės ar pamaldų eigą, išvaikydavo dalyves.

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Jonas Matulionis — NERAMIOS DIENOS, dienoraščio forma atsiminimai iš vokiečių okupacijos metų, kada autorius buvo Finansų Tarėjo pareigose. Knyga kietais apdarais, 580 psl., didelio formato. Kaina £12.00.

Izb. Sinkevičiūtė — LITHUANIAN COOKERY, anglų kalba šeimininkėms ir šeimininkams virimo vadovas, 316 psl. didelio formato, patogiai įrišta. Kaina £4.60.

J. Prunskis — ŽURNALISTIKA — kietais apdarais, didesnio formato vadovėlis, pamokas kaip rašyti ir kaip nerašyti į laikraščius. Geri patarimai norintiems bendradarbiauti spaudoje, 290 psl. Kaina £4.00

Sof. Oželienė — DIENŲ VITRAŽI. 378 psl. Kaina £3.20

Povilas Gaučys — Anglų Rašytojų Novelių Antologija — ANGLŲ NOVELĖ. 460 psl. Kaina £4.60

V. Valionis — LIKIMO AUDROSE — kietais apdarais. Naujas romanas apie „miško brolius", 344 psl. Kaina £4.00

Norintiems sužinoti plačiau apie čia išvardintas knygas, arba jas užsisakyti, prašoma rašyti:

Lainora
14, PRIORY RD.,
KEW, SURREY.
Tel. 940-6377

KALBA BBC

Britų BBC radijo tarnyba neturi saulygaus pasaulyje. Tatai pripažįsta ne tik laisvojo pasaulio klausytojai, bet ir gyvenantieji anoje pusėje geležinės uždangos. Ne tiktai disidentai, bet ir lojalūs valdžiai piliečiai, net partijos nariai, norėdami sužinoti, kas dedasi pasaulyje, atsisuka BBC. Anoje pusėje uždangos BBC pranešimai yra vadinami „mūsų žiniomis", nes jais daugiau tikima, negu savosiomis žinių laidomis.

Dar anais laikais, kai BBC transliacijos buvo smarkiai trukdomos, Sov. S-gos ambasadorius, atvykęs iš Londono į Maskvą atostogų, važiavęs pas pažįstamą į užmiestį pasiklausyti BBC žinių... Kadangi trukdymas yra ne tik labai brangus, bet ir ne visada sėkmingas, tai toliau nuo miesto gyvenantieji galėdavę ir anuo metu išgirsti žinias iš Londono.

Nors taupumo sumetimais paskutiniaisiais metais BBC užsienio žinių transliacijos apkarpytos, bet vis tiek dar apie 80 kraštų gauna žinias iš Londono savo kalboje.

Praėjusią savaitę BBC rusų kalba transliacijų skyrius paminėjo 30 metų sukaktį. Ta proga spaudoje pasirodė straipsnių ir nuomonių apie BBC transliacijų populiarumą. Pasirodo, kad to populiarumo pagrindinė priežastis yra informacijos objektyvumas. Nors ieškantieji priekabių randa ir BBC transliacijose propagandos, bet jie turi pripažinti, kad nevengiama ir visiškai nepalankių žinių, jeigu jos tik teisingos. Pvz. atvykęs iš Rytų Europos žmogus stebisi, kaip BBC galėjo perduoti rusų kalba valdžios autoritetą žeminančią žinią, kai moteris apipylė rašalu min. pirmininko naują eilutę. Maskvoje tai būtų nesuprantamas dalykas.

Dar geresnis pavyzdys yra Solženicyno kalba. Ji buvo perduota anglų ir rusų kalbomis. Atsirado žmonių ten ir čia, kurie šitoki BBC elgesį pavadino gryna propaganda arba tiesiog šmeižtu. Po pirmosios transliacijos spaudoje pasirodė daugybė atsiliepimų, girtančių ar peikiančių Solženicyno pareiškimus. Buvo suruoštos specialios diskusijos per radiją. Ir visa tai buvo perduota rusų kalba klausytojams Sov. Sąjungoje ar Rytų Europoje. Nenuslėpti teigiamieji ir neigiamieji pasisakymai. Žmonės sugeba galvoti — tegu jie patys pasidaro išvadas. Štai kodėl atvykstantieji (ar ištremtieji) iš anapus visada pageidauja, kad BBC nemažintų transliacijų.

Pagundų pakrypti į antikomunistinę ar antimarksistinę propagandą esama nemažai. Pasirenkant rusų skyriui tarnautojus, pirmenybė teikiama tiems žmonėms, kurie ne tik pažįsta Sov. Sąjungos gyvenimo sąlygas, bet taip pat ir patys dar neseniai yra ten gyvenę. Dažnas naujai atvykęs yra buvęs vienaip ar kitaip nuskriaustas, tad dabar norėtų savo tulžį išlieti. Bet tai padaryti draudžiama. Per 30 metų įsigytą pasitikėjimą lengva būtų sugadinti, bet nelengva atitaisyti.

Minėdama 30 metų sukaktį, BBC informacijos rusų kalba tarnyba gali didžiuotis, kad jos apimtis ir įtaka kaskart didėja. Pačioje Sov. Sąjungoje, pristačius daugiau naujų namų, gyventojai turi progos savo butuose klausytis, kas jiems patinka, nes nesimaišo svetimieji. Labai smarkiai išplitę tranzistoriniai radijo aparatai panaikino galimybę besiklausančius kontroliuoti. Iš tikrųjų į tą kontrolę nebekreipiama daug dėmesio, o transliacijos nebetrukdomos.

BBC informacijos pasisekimą tiksliai yra nusakęs rusų politinis žurnalistas Vačnadze šiais žodžiais: „BBC programos į socialistinius kraštus skiriasi nuo kitų imperialistinių kraštų stočių tuo, kad jos yra santūrios. Jos bando visais galimais būdais įsigyti objektyvius informacijos šaltinio reputaciją."

Baigiant pažymėtina, kad BBC, nors ir neturi transliacijų baltų kalbomis, bet tie kraštai nėra pamiršti. Surinktos ir patikrintos apie tuos kraštus žinios yra perduodamos rusų ir kitomis kalbomis.

J. Pelkis

Kas vaiką išmokys lietuviškai skaityti?

Vaikų auklėjimas yra laikomas pirmoje eilėje tėvų uždaviniu. Visur ir visada tėvai rūpinasi vaikais nuo pat jų gimimo, ir juos auklėdami stengiasi paruošti gyvenimui. Jei tėvai tuo nesirūpina, niekas kitas jų tuo atžvilgiu nepakeičia, ir dėl to nukenčia vaikai. Žinoma, prie vaikų auklėjimo labai daug prisideda ir mokyklos. Tarp šeimos ir mokyklos pareigos pasiskirsto taip: pagrindinį auklėjimą kūdikystėje ir ankstyvojo vaikystėje atlieka šeima; gi vėliau ji tomis pareigomis dalijasi su mokykla. Tėvai atlieka tą auklėjimo dalį, kuri jiems yra skirta pačios prigimties, kurio reikalauja jų tėviška sąžinė bei vaikų meilė. Mokykla atlieka tuos auklėjimo bei mokymo uždavinius, kuriuos atlikti įgalina mokytojų profesinis pasiruošimas ir įpareigoja valstybės įstatymai bei bendruomenės reikalavimai. Tėvų uždavinys yra sekti ir papildyti vaikų auklėjimą tais atžvilgiais, kurių neatlieka mokykla.

Pagrindinis lietuviškojo švietimo uždavinys yra vaiką išmokyti lietuviškai skaityti ir rašyti. Išeivijos sąlygomis ta pareiga dažniausiai tenka šeimai, nes trūksta lituanistinių mokyklų. Skaityti galima lengviausiai išmokti tada, kai vaikas kasdien po truputį įvedamas į raidžių pažinimą, į jų jungimą į žodžius ir tų žodžių skaitymą. Išmokti lietuviškai skaityti vaikas gali geriausiai, kai jis kasdien mokomas. O tai gali padaryti tik tėvai.

Kalbant apie vaikų mokymą lietuviškai skaityti, kai kam gali atrodyti, kad reikalą galima išspręsti gana lengvai: palaukti, kol vaikas mokykloje išmoks vietine kalba skaityti, o po to jis lengvai pereis į lietuvišką skaitymą bei rašymą. Tai tik iš dalies yra teisinga. Siekiant išlaikyti vaikų lietuviškumą, jie turi išmokti lietuviškai skaityti anksčiau, negu jie mokykloje išmoksta svetimą kalbą, t. y. anksčiau, negu jie iš viso pradeda lankyti mokyklą. Kiti mano, kad tai yra kiek per jaunas amžius mokyti skaityti. Tačiau nėra abejonės, kad pats vaikas sugebės skaityti, jei jis tik bus mokomas jam prieinamu būdu ir iš gerų elementorių. Tinkamai jį pamokant, vaikui nebus jokių sunkumų.

Mokymas lietuviškai skaityti, prieš vaikui pradedant skaityti svetima kalba, dažnai gali net palengvinti vaikui. Lietuviškos raidės yra vienaip skaitomos bei tariamos. Lietuviški žodžiai yra skaitomi taip, kaip jie yra rašomi, ir neturi netariamų raidžių. Dėl to lietuviškai skaityti yra daug lengviau negu pvz. angliškai ar prancūziškai. Lietuviška rašyba yra mažiau sudėtinga, joje žodžius parašyti ir paskaityti yra daug lengviau negu kai kuriose kitose kalbose. Pagrindinis mokymo dėsnis yra nuo nesudėtingų dalykų eiti prie sudėtingesnių, nuo lengvų prie sunkesnių. Tad vaikui, prieš mokantis skaityti angliškai ar prancūziškai, yra labai naudinga pirmiau išmokti skaityti ir rašyti lietuviškai.

Antra, lietuviškai pirmiau išmokti reikalauja ir mūsų tautinio auklėjimo uždaviniai. Išmokti svetima kalba skaityti, kada jis dar nemoka skaityti savo kalba, yra labai didelis žingsnis į vaiko nutautimą. Savosios nemokant ir jau mokantis svetimosios, yra duodama tai svetimajai pirmenybė. Vaiko anksčiau savąja kalba skaityti neišmokius, jos reikšmė jo akyse labai sumažėja.

Pasisakant, kad tėvai turėtų rūpintis skaitymo bei rašymo mokymu, kiekvienam iškels rūpestį, kad jiems tai sunkiai įmanoma, nes jie nėra tokiam specialiam darbui pasiruošę. Bet tai nėra nenugalima kliūtis. Tiesa, mokytojų seminarijose būsimieji mokytojai išeina skaitymo ir rašymo metodiką ir turi tų dalykų praktikos pamokas. Bet metodinės žinios dar nepadaro gero mokytojo. Mokant yra svarbu ne vien tik turėti metodinių žinių, bet ir įsijausti, kaip vaikas ką supranta ar nesupranta. Tuo atžvilgiu motina ar tėvas, viską aiškindami savo vaikui asmeniškai, gali net geriau jam padėti dalyką išmokti. Toks tėvų savo vaikų pažinimas, žinojimas jų sugebėjimų ir supratimas jų reikalų, tėvams duoda labai gerą pagrindą savo vaikų mokymui. Be to, šiais laikais jau turime elementorių, pagal kuriuos nei mokyti, nei mokytis nėra sunku. Šių laikų elementoriai stengiasi taip prisitaikyti prie vaiko sugebėjimų, kad jis su mažiausia suaugusių pagalba iš elementoriaus paveikslų ir trumpų žodelių gali net ir pats išmokti tiek raides, tiek ir skaitymą.

P. Maldeikis

(sutrumpinta iš Švietimo Gairių)

JAV LB Švietimo Tarybos išleisti elementoriai: I. Malėnas, A-ŽU, E. Ruzgienė, GINTARĖLIAI, ir LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI I-am SKRIUI, G. Česienė, RŪTELĖ, ir LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI II-am SKYRIUI, R. Scurry, MANO ŽODYNAS ir kiti gaunami pas A. Kareivą, 7030 S. Rockwell, Chicago Ill. 60629, USA. Galima užsakyti per knygų platintojus arba Lietuvių Sąjungą, Londone. Pavyzdžius galima matyti Lietuvių Namuose, Londone.

aVč

KASDIENIŠKOS SMULKMENOS

DAUGIAU PASITIKĖJIMO SAVIMI

Paskutiniuoju metu labai daug kalbama ir rašoma apie decentralizacijas. Atrodo, kad valdymo procedūra pasidarė labai komplikuota, sunkiai aprėpiama. Ką senovėje sugebėjo padaryti vienas monarchas ar kunigaikštis, to šiandien nebeįveikia ministrų kabinetai, parlamentai, didžiųjų organizacijų tarybos.

Tokia decentralizacijos idėja, atrodo, gana stipriai yra persimetusi ir į DBLS — L. Namų bendrovės valdybą. Neseniai skaitėme įdomų bendrovės pirmininko pranešimą, kad pirmąjį akcininkų susirinkimą prieš 25 metus sušaukė tik du direktoriai. Daugiau nebuvo. Truputį mažoka, bet pradinio darbo buvo atlikta gana daug.

Vėliau, veiklai besiplečiant, direktorių skaičius išaugo iki penkių, o apsijungus su DBLS ir pasivadinus nebe direktoriais, o valdyba, ji buvo papildyta dar dviem nariais. Bet ir šitas skaičius ne visada atrodė pakankamas. Laikas nuo laiko į valdybos posėdžius buvo kviečiami jaunimo atstovai (kol jų buvo), o praėjusiais metais pastoviai į ją inkorporuotas DBLS Tarybos atstovas.

Pati valdyba, anksčiau svarsčiusi ir sprendusi kolektyviai dviejų pirmininkų (DBLS ir L. Namų) pateikiamas darbotvarkes, paskutiniaisiais metais pasidalijo darbų sritimis. Atrodo, norėta visus valdybos narius įtraukti į aktyvią veiklą, pavedant jiems tvarkyti atskiras bendrovės darbų sritis. Tačiau ar tik neišėjo atvirkščiai: besidalijant ne taip jau gausiais darbais, susimaišė veiklos ribos ir atsakomybė. Ar nepasitaikė, kad tarp kelių auklių atsirasdavo pavojus vaikui likti be galvos?

Dar blogesni reikalai su atskirais darbais ar jų projektais. Vos tik atsiranda koks nors didesnis ar mažesnis klausimas, tuoj šaukiamasi pagalbos iš šalies. Atrodo, kad valdyba nepasitiki pati savimi. Bendrovės įstatymai aiškiai įgalioja valdybą atlikti visus darbus ir daryti nutarimus. Akcininkai, juos išrinkdami, pareiškė pasitikėjimą, o valdyba juos apvilia, pavesdama darbus pašaliniams asmenims.

Nebegrįšime į tolimesnę praeitį. Juoką ir nusistebėjimą sukėlė paskutinis valdybos pranešimas („E. Lietuvis" Nr. 14), kuriame sakoma, kad bendrovės atskaitomybei peržiūrėti ir pagerinti kviečiamas akcininkas J. Bendorius. Dar gerai, kad tas pranešimas papuolė į balandinį numerį, tai gal rimtesnieji skaitytojai palaikys jį tiktai spaudos antimi...

Mes visi žinome, kad J. Bendorius nusimano apie aktyvus ir pasyvus. Taip pat žinome, kad per suvažiavimus jis mėgsta valdybos pateiktąsias apyskaitas „pakedenti", bet kad jis turėtų ateiti ir parodyti po 25 metų, kaip iš naujo pradėti tvarkyti atskaitomybę, tai būtų akibrokštas, kurį valdyba pasidarytų pati sau.

Kodėl valdyba tik dabar tą žmogų atrado? J. Bendorius ilgus metus yra buvęs bendrovės valdyboje. Taigi jis turėjo progos iki valiai pareikšti savo pageidavimus, pasiūlyti reformas. Ne, čia kažin kas netvarkoje. Jeigu į šį pranešimą reiktų rimtai pažiūrėti, tai gal prisieitų skaityti tarp eilučių paslėptą valdybos įspėjimą J. Bendoriui: liaukis mus „blusinėti" ir padaryk geriau, jeigu tai yra įmanoma.

Iš tikrųjų toji atskaitomybė bent kai kuriuose bendrovės skyriuose nėra ir negali būti visiškai tobula. Negalima reikalauti visiško tobulumo, jeigu tas pats asmuo, būdamas vedėju, kasininku, prekių užpirkėju ir barininku yra įpareigojamas kontroliuoti pats save. Šitą problemą gali išspręsti ne patarimai iš šalies, o tiktai pilnutinis pasitikėjimas pasirinktais tarnautojais. Bendrovės centre atskaitomybės sistema, atrodo, yra pakankamai gera. Valdžios ir mūsų pačių revizoriai net po du kartus per metus patikrina kiekvieną knygų įrašą ir kiekvieną sąskaitą.

Niekas geriau nežino bendrovės reikalų, kaip valdyba, kuri kontroliuoja savo tarnautojus ir jais pasitiki. Todėl dažni nutarimai kviestis pagalbos iš šalies atrodo visiškai nereikalingi.

B. Šarūnas

Kiti rašo

„Darbininkas" (Nr. 9) išspausdino įdomią prof. dr. A. Klimo kalbą, pasakytą Kultūros Židinyje, minint Vasario 16-tąją. Joje užsiminta ir apie vienybės reikalą.

„Visur, kur yra kreipiamasi į mus, gyvenančius šiapus geležinės uždangos, visur prašoma, kad mes **vieningai** skelbtume pasauliui pavergtos, užgniaužtos Lietuvos skiraudas ir kančias. Ten, Lietuvoje, net suprasti sunku, kad mes čia taip tarp savęs erzeliuojame...

Čia, Vakaruose, mes buvome paskelbę įvairių „metų": Donelaičio metai, Laisvės kovos metai, Jaunimo metai... 1975 metai, nors oficialiai tokiais ir nepaskelbti, tikrai buvo Valančiaus ir Čiurlionio metai... Tačiau, nors jūros marelės žodelių buvo išlieta, niekas net nedrįso **mėginti pasiūlyti LIETUVOS VIENYBĖS metų...**

Vienybė, manyčiau, nereiškia suvienodėjimo, susiuniformininimo... Tokia vienybė būtų pilkuma, vedanti į nuobodulį ir stagnaciją... **Reikia visur**, taigi ir mūsų pastangose grąžinti Lietuvai laisvę, įvairumo, spalvų, tam tikro kūrybinio plazdėjimo. Negalima suniveliuoti individo, bet **vienybę tik tada pasieksime, kai turėsime pakankamai artimo meilės kiekvienam lietuviui,** kiekvienam tikram lietuvių tautos bičiuliui. O tam reikia tik mažiau puikybės ir daugiau kuklumo. (Kuklumas yra tokia dorybė, apie kurią nebe madinga yra dabar kalbėti...)

Todėl, manyčiau, prieš eidami vienybės ieškoti, turėtume giliausiame jūros dugne paskandinti tuščią išdidumą, berniš̌ką fanaberiją, juokingą puikybę, bet kokį savęs aukštinimą bei autoglorifikaciją... Ne tik atskiri žmonės, bet ir visi mūsų organizaciniai junginiai, vienetai bei padaliniai. Žinoma, ir spauda, ypač periodinė spauda..."

Svogūnas ir česnakas

Svogūnas ir česnakas vartojami maiste nedideliu kiekiu, kaip prieskonis, juose esantys baltymai ir angliavandeniai didesnės praktiškos reikšmės neturi.

Svogūnas vertingas vitaminais, mineralinėmis druskomis, fitoncidais, eteriniais aliejais. Šimte gramų žalių svogūnų yra maždaug 60 miligramų askorbininės rūgšties, 6 miligramai karotino, kuris žmogaus organizme virsta vitaminu A. Šis vitaminas turi didelės reikšmės regėjimo išsaugojimui. Todėl žalių svogūnų rekomenduojama įjungti į savo racioną žmonėms tokių profesijų, kaip vairuotojai, lakūnai, poligrafijos darbuotojai. Tiktai reikia atminti, kad karotinas įsisavinamas su riebalais, todėl svogūnų salotas reikia paruošti su aliejum, grietine arba majonezu.

Svogūnuose daug kalcio, o poruose be kalcio yra ir didelis kiekis kalio bei natrio druskų, iki 20 miligramų vitamino C (šimte gramų svogūno).

Česnakas savo chemine sudėtimi artimas svogūnui, tačiau vitaminų jame praktiškai nėra.

Ši daržovinė kultūra turi bakterijas užmušančių savybių, sulaiko augimą ir dauginimąsi daugelio ligas sukeliančių mikrobų. Česnake yra eterinio aliejaus. Ir česnakas, ir svogūnas patiekalams suteikia malonų aštrų skonį, pagerina maisto virškinimą, padidina apetitą. Išsiskyręs per plaučius, eterinis aliejus padeda atsikosėti.

Tačiau svogūno ir česnako eterinis aliejus keniksmingas smarkiai sergantiems skrandžio, žarnyno, inkstų, kepenų ligomis. Sergantiems kepenų ligomis leidžiama vartoti virtus svogūnus. Sergantiems chroniškomis žarnyno ligomis į troškintus mėsos patiekalus galima įdėti truputį česnako: jis sumažina rūgimo ir puvimo procesus.

Kadangi svogūnas ir česnakas padidina apetitą, jie nepatartini turintiems svorio perteklių.

„T. M."

LIETUVOJE

KOMUNISTINĖ TALKA

Sovietų Sąjungoje (ir Lietuvoje) balandžio 17 d. plačiausiu mastu organizuojama komunistinė šeštadienio talka, skirta Lenino 106-osioms gimimo metinėms paminėti. Ta diena bus pavadinta Raudonuoju šeštadieniu. Jaunimo organizacijos, pramonės įmonių ir įstaigų darbininkai turės be atlyginimo dirbdami „atskleisti nepanaudotus gamybos rezervus, sumobilizuoti darbo žmones dešimtojo penkmečio startui".

Kaip žinoma, Leninas yra gimęs ne balandžio 17-tą, o 22-rąją. Tačiau balandžio 17-toji šiemet yra Didysis šeštadienis, Velykų švenčių išvakarės. Norint sutrukdyti žmonėms švęsti Velykas, įsakoma sunkiu darbu „pademonstruoti tvirtą pasiryžimą įvykdyti istorinius XXV suvažiavimo nutarimus". Toks pat „darbo šeštadienis" buvo organizuojamas ir per praėjusiųjų metų Velykas.

TAI BENT MIŠRAINĖ

Nors socialistinės valstybės nuo savo kaimynų atsitveria ne tik mūrų sienomis, bet ir minų laukais, bet savo „plačiojoje tėvynėje" skubina visas valstybines sienas panaikinti. Kad tik greičiau viena imperija būtų sudaryta, kad tik greičiau visi viena kalba kalbėtų, kiriliškomis raidėmis savo raštus keverzotų.

A. Balašauskas „Valstiečių laikraštyje" džiaugsmu nesitverdamas pasakoja, kaip uzbekė Klara Pravdiuk kartu su lietuviais Plungėje naujus namus stato, kaip baltarusis Vasilijus Kanus „Ateities" kolūkyje laukus dirba ir kaip visi džiaugiasi Lietuvos kalnais ir miškelias, Palanga ir Plateliais...

Didžiausio džiaugsmo apimtas A. Balašauskas sušunka:

„Malonu šeimininkui, kai svečias jaučiasi kaip namie. Vadinasi, rišasi kalba, turime daug bendro, jaučiame dvasinį artumą. Tad ir šypsaisi, žiūrėdamas į mūsų šalies žemėlapį — kokie bereikšmiai darosi tie punktyrai, turintys žymėti respublikų sienas. Jas nesunkiai galima išgriauti draugyste, pagarba, nuoširdumu ir kilnia pagalba. Tai mus padaro artimus kaip gimines, suriša nesutraukomais saitais. Kuriasi internacionalinės šeimos. Antai plungiškė Elytė Mažrimaitė iš Varduvos kolūkio pasiėmė sau į vyrus ukrainietį Vasilijų Aleksejevą. Kol ji vakarinę vidurinę mokyklą baigė, Vasilijus po darbo dvynukes Oksaną ir Sonatą prižiūrėjo. O jau minėtą baltarusį Vasilijų, „Ateities" kolūkyje į savo „nelaisvę" pasičiupo Adelė. Plungiškis Kazlauskas nusižiūrėjo armėnę Rozą, o Mačiulskis mordavę parsivežė..."

Ak, jūs, mieli žemaičiai, ką jums iš kapo prisikėlęs Donelaitis pasakytų! Ar nesušuktų jis jums:

„Jūs apjakėliai! ar jau visai nesuprantat,
Kokią sau ir mums visiems padarysite gėdą"

PRIVERSTINIS ALKOHOLIKŲ GYDYMAS

Lietuvoje pakeista „piktybinių girtuoklių ir narkomanų gydymo tvarka, pasiunčiant juos priverstiniam gydymui". Spaudoje paskelbta:

„Sergantiems alkoholizmu asmenims, kurie, nežiūrint jiems taikytų visuomeninio drausminio arba administracinio poveikio priemonių, ir toliau sistemingai piktnaudžiauja svaiginamaisiais gėrimais, pažeidinėja viešąją tvarką, darbo drausmę ir socialistinio bendro gyvenimo taisykles, rajono (miesto) liaudies teismo nutarimu taikomos priverstinio gydymo ir darbinio perauklėjimo priemonės gydymo darbo profilaktoriume nuo šešių mėnesių iki dvejų metų. Tokio pat pobūdžio priemonės taikomos taip pat asmenims, sergantiems alkoholizmu ir vengiantiems priverstinio ambulatorinio gydymo."

DAUGIAU GRŪDŲ

Pasibaigus K. P. XXV suvažiavimui, visose respublikose prasidėjo to suvažiavimo nutarimų (geriau pasakius, L. Brežnevo kalbos) nagrinėjimas. Iš to nagrinėjimo aiškėja, kad didžiausias dešimtojo penkmečio rūpestis bus pasigaminti pakankamai duonos. Lietuvos KP CK sekretorius P. Griškevičius partijos aktyvo susirinkime pareiškė:

„Kaip ir visoje šalyje, aktualiausia problema ir toliau yra grūdų gamyba. Dešimtojo penkmečio metais palyginti su praėjusiu penkmečiu ją reikia padidinti ne mažiau kaip 27 procentais, kad 1980 metais bendrasis grūdų derlius sudarytų mažiausia 3 milijonus tonų. Spręsti šį uždavinį reikės, didinant ir javų derlingumą, ir pasėlių plotus."

Ta pačia proga jis pacitavo ir suvažiavime pasakytus L. Brežnevo žodžius: „Mes gerai žinome, kad būtų galima pasiekti tai, kas numatyta, visiems mums reikės daug dirbti". Kaip tokiais atsitikimais įprasta, suvažiavimas pasiuntė Kremliui sveikinimą.

AUKSO MEDALIAI

Kaip anksčiau buvo skelbta, pavasarinėje Leipcigo mugėje Lietuva turėjo atskirą paviliona. Paskutinėmis mugės dienomis paaiškėjo, kad keturi Lietuvos skyriaus eksponatai gavo aukso medalius. Tie medaliai paskirti Vilniaus šlifavimo staklių gamyklos profilinio šlifavimo staklėms su skaitmeniniu programiniu valdymu, Kauno F. Dzeržinskio staklių gamyklos universaliam pasukamo dalijimo stalui, tos pačios gamyklos kampų matavimo ir dalijimo prietaisui bei Kauno radijo gamyklos tranzistoriniam portatyviniam televizoriui „Šilelis — 401 D".

PIRMASIS ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

Lietuvoje jau atspausdintas pirmasis naujos „Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" tomas. Tiražas — 75 tūkstančiai.

Pirmajame tome — daugiau kaip 6 tūkstančiai straipsnių ir 1,5 tūkstančio iliustracijų. Trečdalis jų — spalvotos. Medžiagą jam ruošė apie 800 autorių — įvairių sričių specialistai.

Vyriausioji enciklopedijų redakcija atidavė spaudai antrąjį enciklopedijos tomą ir baigia redaguoti trečiąjį.

Iš viso bus išleista dvylika „Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" knygų. Jose numatoma pateikti 70 tūkstančių straipsnių ir 17 tūkstančių iliustracijų.

ANSAMBLIS „LIETUVA"

Plačiai pagarsėjęs dainų ir šokių ansamblis „Lietuva" neseniai grįžo iš Rytų Vokietijos. Čia koncertavo įvairiuose miestuose ir Leipcigo mugėje. Už sėkmingus pasirodymus R. Vokietijos-Sov. Sąjungos draugija ansamblį apdovanojo Aukso ženklu.

Balandžio mėnesį ansamblis keliaus su savo koncertais po Lietuvą, o gegužės mėnesį vyksta į Maskvą ir Ukrainą.

MOKSLEIVIŲ MUZIKOS SAVAITĖ

Kovo 22-29 dienomis Lietuvoje vyko muzikos savaitė moksleiviams. Suruošta daugiau kaip 70 koncertų ir pašnekesių. Savaitė prasidėjo koncertu Vilniuje ir baigėsi Kaune Jaunimo filharmonijos atidarymu.

KAI REIKIA SIUNTINIO

Aišku, kad artimieji Lietuvoje ar Sibire reikalingi paramos ir siuntinius reikia siųsti. O kai reikia, rašykite:

Lithuanian House Ltd.
Siuntinių Skyrius
1 LADBROKE GARDENS,
LONDON, W11 2PU

Rašykite tuo adresu, ir bus pasiųsta viskas pagal jūsų norus ir pageidavimus.

Europos Lietuvių Kronika

AUKOS

Lietuviškajai spaudai paremti aukojo:
V Remeikis — 2.00 sv., O. Kinkienė — 2.00 sv., S. Žilinskas — 1.00 sv.
Tautos Fondui aukojo
A. Biliūnas — 1.00 sv.

LONDONAS

DALYVAUS ANGLŲ FESTIVALYJE

London Borough of Lewisham pakvietė Londono lietuvių tautinių šokių grupę dalyvauti jų rengiamajame '76 Music, Drama, Dance Festival'yje. Grupė pasirodys gegužės 13 d. Concert Hall, Catford, prie Lewisham miesto rūmų.

500 KLUBAS

Tėvų komiteto rengiamos šokėjų kelionės išlaidoms padengti 500 klubo loterijos pirmasis traukimas įvyks per Velykas, tuojau po Prisikėlimo pamaldų, parapijos svetainėje. Visi kviečiami tą loteriją paremti — pirkti jos bilietus. Ji tęsis 20 savaičių, mokant po 50 penų kas savaitę. Loterijos premijoms skiriama £500. Informacijas dėl loterijos suteikia V. Jurienė telefonais 01-739-8744 arba 01-460-2592.

MOTINOS DIENA

Londone Motinos Diena bus minima gegužės 2 d. (sekmadienį). Minėjimas pradedamas pamaldomis Lietuvių bažnyčioje 11 val. Prieš mišias eucharistinė procesija.

Po pamaldų parapijos svetainėje rengiamas trumpas motinų pagerbimas.

LONDONO SPORTO IR SOCIALINIO KLUBO NARIŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, gegužės 16 d., 17 val., kviečiamas klubo narių metinis susirinkimas. Jis įvyks salėje, 345A Victoria Park Road, E9.

Klubo nariai kviečiami dalyvauti ir turėti su savimi atnaujintas klubo narių korteles.

LONDONO LIETUVIŲ PARAPIJOS 75 METŲ SUKAKTUVĖS

Sekmadienį, gegužės 23 d. Londono lietuviai mini savo parapijos 75 metų sukaktuves. Minėjimas prasidės pamaldomis Lietuvių bažnyčioje, kurias laikys Vakarų Europos Lietuvių vyskupas Antanas Deksnys. Vėliau minėjimas tęsis Sporto ir Socialinio klubo salėje. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

DERBY LENKTYNIŲ LOTERIJA

Šeštadienį, gegužės 29 d. Sporto ir Socialinio klubo patalpose bus tos loterijos arklių traukimas, kuris prasidės 7 val. vakaro. Kas domisi tos loterijos traukimu, kviečiame dalyvauti. O prieš dalyvaujant, žinoma, įsigyti loterijos bilietų.

IŠVYKA Į SODYBĄ

Sekmadienį, gegužės 30 d. ruošiama lietuvių parapijos išvyka į Lietuvių Sodyboje vykstantį sąskrydį.

Autobusas išvažiuoja nuo Lietuvių bažnyčios (21 The Oval, Hackney Road, E2) 8.30 val. ryto. Prie Lietuvių Namų (1-2 Ladbroke Gardens, W11) sustos 9 val. Iš abiejų vietovių išvykstama **punktualiai.** Užsirašyti galima Lietuvių klebonijoje, Baltic Stores, Lietuvių Namuose, pas S. Kasparą ir Igną Dailidę. Užsirašant, prašima užsimokėti kelionės mokestį, kuris šiais metais yra £2 (du svarai).

LONDONO LIETUVIŲ KATALIKIŲ MOTERŲ ŠV. ONOS DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Balandžio 4 d. Sporto ir Socialinio Klubo salėje įvyko metinis draugijos susirinkimas. Susirinkimo prezidiumą sudarė draugijos pirmininkė Adelė Kriaučiūnienė, sekretorė Margareta Knabikienė ir kasininkė M. Paruliené. Po tradicinės maldos pirmininkė pasveikino gana gausiai susirinkusias nares. M. Knabikienė perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą. Iš jo paaiškėjo, kad nuveikta daugiau, negu buvo nutarta. Kasininkė M. Paruliené pranešė, kad pajamų turėta £276, o išlaidų £410. Metų bėgyje buvo remiamos sergančios narės, prisidėta prie parapijos svetainės statybos (£50). Paskirta Londono šeštadieninei mokyklai ir tautinių šokių grupei £25. Surengtė draugijos pasilinksminimai-šokiai: Margučių balius, Rudens šokiai, Blynų balius ir pats svarbiausias draugijos parengimas, tai 60 metų sukaktuvės, kurios buvo iškilmingai paminėtos rugsėjo 20 d., dalyvaujant gausiam svečių skaičiui.

Draugija išrinko 1976 metams naują vadovybę: pirmininkė — Marija Vikanienė, vicepirmininkė — M. Domidavičienė, sekretorė — Konstancija Urbonienė, kasininkė — M Paruliené. Revizijos komisiją sudaro: R. Černienė, Lekavičienė, M. Knabikienė.

Po susirinkimo narės turėjo savo tradicines vaišes, kuriose dalyvavo lietuvių parapijos klebonas kun. J. Sakevičius ir kiti.

Linkime naujai valdybai geros sėkmės 1976 metais.

REMKIME LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĘ ŠALPĄ

Kviečiame visus londoniečius įsijungti į Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą, kuri skiriama Lietuvai. Nariai-rėmėjai Anglijoje moka metams vieną svarą, amžinieji nariai — 20 svarų, mecenatai — 100 svarų. Surinktas nario mokestis persiunčiamas į centrą Čikagoje, kuriam vadovauja vysk. V. Brizgys. Malonu pranešti, kad Amerikoje kardinolas John P. Cody, Čikagos arkivyskupas, vysk. V. Brizgiui prisiuntė tūkstantį dolerių šiai Lietuvių Religinei Šalpai. Laiške kardinolas prašo raginti lietuvius aukoti religinei šalpai ir pagelbėti pavergtiesiems ir persekiojamiems Lietuvoje.

Londono lietuviškos parapijos metiniame susirinkime buvo nutarta nesteigti atskiros Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos valdybos, o darbą pavesti atlikti parapijos Tarybai.

Tad visi, norintieji pasidaryti nariais arba aukoti Religinei Šalpai, tai gali padaryti, įmokėdami pinigus parapijos klebonui kun. J. Sakevičiui, MIC, arba parapijos kasininkui A. Knabikui.

Kitose Anglijos vietovėse nario mokestį galima sumokėti vietos lietuviams kunigams arba šiam reikalui paskirtiems asmenims.

Londono Lietuvių Katalikų Bendrijos Taryba

DR. B. RUKŠĖNAITĖ LONDONE

Biochemijos daktarė Bronė Rukšėnaitė iš Argentinos dabartiniu metu gilina savo studijas Anglijoje. Apsilankė Londono lietuvių bažnyčioje, svečiavosi klebonijoje ir pasimatė su kai kuriais Londono lietuviais.

ONA FIDLERIENĖ LANKO SAVO GIMINES

Ona Fidlerienė iš Deep River, Kanada, atvyko aplankyti savo dukters Gražinos, kuri gyvena Londone, ir savo sesers, gyvenančios Manchesteryje.

Seniau jos sūnus, dr. inž. Vilius Fidleris, gyveno Anglijoje, buvo žymus skautų veikėjas, dirbo atominės energijos tyrimo srityje, kurioje itin pasižymėjo persikėlęs į Kanadą.

DISCO ŠOKIŲ VAKARAS

Londono Tautinių Šokių Grupė rengia Velykų antrąją dieną (balandžio 19) 8 val. vakaro Londono Sporto ir Socialinio Klubo salėje, 345A, Victoria Park Road, London E9

ŠOKIŲ VAKARĄ.

Gros dabartiniu metu daugelio vortojama Disco J. Įėjimas 50 penų.

LIETUVIŠKA GEGUŽINĖ

Londono Tautinių Šokių Grupės Tėvų Globos Komitetas gegužės 1 d. (šeštadienį) rengia didžiulę **lietuvišką gegužinę,** kuri įvyks Londono Sporto ir Socialinio Klubo salėje 345A, Victoria Park Road, London E9.

Gros ukrainiečių kapela. Pertraukos metu tautinių šokių grupė pašoks tautinių šokių, grojant kapelai. Kita programa bus lietuviškos gegužinės nuotaikoje. Pelnas skiriamas grupės kelionės išlaidom į Tautinių Šokių Šventę. Tėvų Komitetas kviečia visus londoniečius dalyvauti ir paremti mūsų jaunimo kelionę Amerikon. Bilietai gaunami pas V. Jurienę, Baltic Stores.

KVIEČIAME Į PAVASARIO BALIŲ

Lietuvių Moterų Sambūris „Dainava" maloniai visus kviečia atsilankyti į pavasario balių, kuris įvyks gegužės 8 d. Lietuvių Namuose, 1-2 Ladbroke Gardens, W11.

Pradžia 7.30 val. Turtingas bufetas, geras orkestras ir kitos staigmenos.

Dainavietės

MIRĖ K. ZANYS

Balandžio 4 d. Londone mirė Kostas Zanys-Zajančkauskas (gimęs 1904 m.). Į Angliją jis buvo atvykęs 1939 m. Paskutiniaisiais metais K. Zanys buvo aktyviai įsitraukęs į laikraštininko darbą — Staniaus vardu rašydavo reportažus iš Anglijos „Draugo" dienraščiui. Yra bendradarbiavęs ir „E. Lietuvyje". Pagal mirusiojo valią, laidotuvėse dalyvavo tiktai Lietuvos atstovas V. Balickas su žmona.

JAUNIMUI

Prašome neužmiršti Penktadienio Klubo Disko šokių — gegužės 14 d.

Please don't forget the Friday Club Disco — May 14th.

MANCHESTERIS

KAZIMIERAS MURAUSKAS — RAMOVĖNŲ GARBĖS NARYS

Š. m. vasario 7 d. per L. K. V. S-gos „RAMOVĖS" Manchesterio skyriaus metinį narių susirinkimą, kuris įvyko M. L. S. klube, K. Murauskas už nuopelnus ramovėnų organizacijai ir visuomenei, buvo vienbalsiai išrinktas ramovėnų garbės nariu, kartu sugiedant jam Ilgiausių Metų.

Kazimieras kilimo yra aukštaitis. Būdamas 18 m., savanoriu įstojo į I-mą gusarų pulką Kaune, kur mokamą kuopą baigė pirmuoju ir užsitarnavo puskarininkio laipsnį. Iš kariuomenės išėjo 1936 m. Įstojo viešojon policijon ir tarnavo rytinėje Lietuvoje vachmistru. 1945 m., artėjant rusams, pasitraukė į V. Vokietiją. 1947 m.

atvyko Anglijon ir dirbo įvairų darbą keliose vietose. 1945 m. atsikėlė į Eccles ir, įsigijęs namą, pastoviai įsikūrė. Tuoj įsijungė į kultūrinę veiklą. 1956 m. dalyvavo ramovėnų sąjungos skyriaus steigiamajame susirinkime ir buvo išrinktas naujai įsteigtos ramovėnų organizacijos iždininku, vėliau sekretorium. 1959 m. buvo išrinktas ramovėnų pirmininku ir be pertraukos 16 m. sėkmingai vadovauja iki šios dienos.

Kazimieras priklauso ne vien ramovėnams. Jis kartu yra DBLS ir M. L. S. klubo narys, dalyvauja visuomeninėje veikloje, remia liet. tautinį ir politinį judėjimą, skautus, už ką buvo apdovanotas skautų rėmėjo žymeniu. Yra draugiškas ir vaišingas. Nelaimėje ar varge yra padėjęs daugeliui tautiečių.

K. Murauską, pakėlimo į garbės narius proga, sveikiname ir linkime sėkmės asmeniniame gyvenime ir veikloje.

Ramovėnas

VELYKINIAI PARENGIMAI

Manchesterio Liet. Soc. klubas savo patalpose Velykų pirmą dieną rengia gražiausių margučių ir kepuraičių varžybas. Rengėjai pageidauja, kad visi, kas tik gali, atsineštų margučių ir kepuraičių. Laimėjusieji bus premijuojami. Norintieji galės pasišokti.

Kviečiame atsilankyti visus.

Klubo valdyba

PAVASARIO STOVYKLĖLĖ

Balandžio 23-25 dienomis Manchesterio Socialinio klubo patalpose rengiama skautų-čių stovyklėlė. Kviečiame seses ir brolius ko skaitlingiau dalyvauti.

Skautų-čių Vadovai

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Manchesterio Skautų Tėvų Komitetas gegužės 2 d., sekmadienį, 6 val. vakare, Manchesterio Lietuvių Soc. klubo patalpose rengia

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ.

Paskaitą skaitys v. s. J. Maslauskas. Meninę dalį atliks skautai-ės. Po minėjimo visos motinos bus pavaišintos arbatėle. Maloniai kviečiame visus tautiečius minėjime dalyvauti.

M. S. T. Komitetas

LEIGH

EKSKURSIJA Į MANCHESTERIO LIETUVIŲ KLUBĄ

DBLS Leigh skyrius jau treti metai Velykų proga atakuojame Manchesterį. Taip pat ir šiemet rengiama ekskursija Velykų pirmąją dieną su margučiais. Be to, mūsų skyriaus moterys jau rengiasi pasirodyti ir pademonstruoti specialias kepures ir skrybėlaites. Autobusas iš Leigh išvažiuoja 4 val. p. p. Kaina 1 svaras. Kas nori važiuoti, prašom užsiregistruoti pas bet kurį valdybos narį. Kviečiame visus iš Leigh apylinkės ekskursijoje dalyvauti.

Skyriaus valdyba

WOLVERHAMPTONAS

SUSIRINKIMAS

Balandžio 24 d. 6 val. vak. šaukiamas DBLS skyriaus narių susirinkimas, kuris įvyks „The Talbot Hotel", Princess Str. (pas S. Markevičių).

Maloniai prašome visus narius ir nenarius kuo skaitlingiau dalyvauti.

Skyriaus Valdyba

GLOUCESTERIS

PRISIMINSIME MOTINAS

Gegužės 1 d., šeštadienį, 6 val. vakare, Gloucesterio ir Stroudo skyrius, susitaręs su Birminghamo, Coventrio ir Wolverhamptono skyriais, rengia

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

Maxies Club, Park Road, Gloucester (prie parko).

Programoje: paskaita ir meninė dalis. Šokiams gros geras orkestras. Turtinga loterija. Šokiai iki 12 val. Karšti ir šalti užkandžiai ir įvairūs gėrimai. Maloniai prašome visus, iš arti ir toli, pavieniai ar ekskursijomis atvykti pas mus. Būsite maloniai laukiami ir priimami.

Skyriaus valdyba

BIRMINGHAMAS

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

DBLS Birminghamo skyriaus susirinkimas įvyks balandžio 25 d. nuo 12 iki 14 val. Havelock restorano salėje, Havelock Rd., Birmingham 8. Pranešimai bus siuntinėjami tik tiems, kurie dėl blogo ekonominio stovio nepajėgia užsisakyti „E. L."

Tuo pačiu skyriaus valdyba praneša, kad jau organizuojama ekskursija į Motinos Dienos minėjimą Gloucesteryje. Norintieji vykti, prašomi neatidėliojant registruotis pas skyriaus valdybos narius.

Skyriaus Valdyba

NOTTINGHAMAS

VELYKŲ MARGUČIAI

Balandžio 19 d. (antrą Velykų dieną) 7 val. ukrainiečių klubo salėje, 30, Bentinck Rd. rengiamas tradicinis margučių vakaras ir varžybos. Gražiausi margučiai bus premijuojami (2 premijos). Bus loterija ir gaukus pasilinksminimas, grojant gerai muzikai.

Kviečiame vietos ir apylinkių lietuvius su draugais ir gražiausiais, stipriausiais margučiais gausiai dalyvauti.

DBLS skyriaus valdyba

VOKIETIJA

PRIEŠVELYKINIS SUSIKAUPIMAS IR 50 METŲ LIETUVOS BAŽNYTINĖS PROVINCIJOS SUKAKTIS

Šiemet didžiojoje Vokietijos lietuviškųjų kolonijų dalyje priešvelykinio susikaupimo dienoms vadovavo apaštališkasis protonotaras dr. Ladas Tulaba, Lietuvių kolegijos rektorius Romoje. Pradėjęs pradžioje gavėnios Šiaurės Vokietijoje, antrojoje kovo pusėje atvyko į jos vidurį. Pirmiausia vieną dieną darbavosi Huettenfelde, Vasario 16 gimnazijoje, kur pamokų metu gimnazistams kalbėjo mokykloje, o vakare bažnyčioje. Ten pat šeštadienio vakare buvo konferencija apylinkių lietuviams. Lietuvių LS kuopos vyrams Schwetzingene jis kalbėjo penktadienį, kovo 26 d. Čia ir vėl pasirodė ypatingas viršininkų palankumas lietuviams, nes visi norintieji dalyvauti buvo atleisti nuo darbo. Kaiserslauterne rekolekcijos vyko sekmadienį. Susirinko didelis būrys tautiečių iš įvairių vietovių, daugelis jų atliko išpažintį, visi su pasitenkinimu klausėsi gyvų ir įdomių prel. Tulabos minčių. To paties sekmadienio popietę panašiai buvo daroma Hanau lietuvių kolonijoje, antradienį (kovo 30 d.) rekolekcijos įvyko Darmstadto lietuvių LS kuopoje, šeštadienį Rastatte, o sekmadienį balandžio 4 d., Stuttgarte. Iš čia prel. Tulaba išvyko į Vokietijos Pietus, į Muencheną ir jo apylinkes, kur vėl skelbė atgailos reikalingumą susirinkusiems lietuviams.

Balandžio 4 d. suėjo lygiai 50 metų, kai buvo įsteigta Lietuvos bažnytinė provincija. Kadangi tai buvo sekmadienis, tai toji sukaktis paminėta pamaldomis. Kaiserslauterne kapelionas kun. Br. Liubinas vietoj pamokslo, galima sakyti, skaitė paskaitą apie bažnytinės provincijos įkūrimo ir jos egzistencijos sąlygas. Jo nuomone, prieš 4 metus kovo 19 d. pradėtoji leisti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" yra akivaizdžiausias liudijimas, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčia yra gyva ir stipri. „Mes privalome susirūpinti, kad ir laisvajame pasaulyje gyveną lietuviai katalikai liktųsi ištikimais savo Bažnyčiai. Mūsų rūpestis ir uždavinys turėtų būti, kad nepadarytume gėdos savo gimtajam kraštui, kad ir lietuviai laisvajame pasaulyje gyventų ta pačia tikėjimo dvasia, kuria gyvena lietuviai pavergtoje Lietuvoje."

B. L.

AR SKAITAI VIENINTELĮ LAISVOJE EUROPOJE SAVAITRAŠTĮ — EUROPOS LIETUVĮ?

Skautiškuoju keliu

PARAMA SKAUTŲ VEIKLAI

Kaip džiugina mus ir skatina veikti, kai mieloji visuomenė, ypač veteranai (didelė dalis pensininkai), taip nuoširdžiai ir nenutraukiamai pinigais ir darbais remia jaunimą. Jo veiklai ir stovykloms metai iš metų jie skiria dalį savo sutaupų arba poilsio, kad tik jaunimo organizacinė kibirkštėlė neužgestų, bet toliau rusentų.

Štai Nottinghamo kolonijos skautiškosios idėjos rėmėjas J. Juška-pensininkas, iš savo mažų sutaupų paskyrė dalį skautams ir gražiais žodžiais padrąsino jų veiklą. Londoniškis J. Struoginis metai iš metų didelėmis aukomis remia skautišką-jį judėjimą. V. Zdanavičius nenutraukiamai remia skautiškąją idėją lėšomis ir gražiais žodžiais. Derbyje, vos tik grįžęs iš ligoninės, J. Šližys vėl atsiuntė penkinę skautų stovyklai. Manchesterio veikliejі veteranai — skautų tėvų komiteto pirm. Vl. Kupstys, skautininkas A. Jakimavičius, D. Jelinskas, Al. Rimeikis, D. Dainauskas, J. Traškienė, I. A. Gerdžiūnai ir visa eilė kitų darbuotojų padeda įgyvendinti pramatytus skautų planus: kazimierines, skautų-čių savaitgalio stovyklėles, motinų pagerbimą, vienetų metines ir t. t. Jie visi tenai sielojasi organizaciniais skautų darbais, jų lietuviškąja veikla.

Šia proga visiems linkime sveikatos, geros nuotaikos, pasisekimo ir dėkojame už visokeriopą paramą rajono skautaujančiam jaunimui. Labai ačiū visiems ir visoms.

J. M.

Parama rajono skautiškai veiklai

1. J. Juška, Nottinghamas — 2 sv. 2. J. Struoginis, Londonas — 5 sv. 3. J. V. Sližiai — 5 sv. 4. V. Zdanavičius, Londonas — 1 sv.

Nuoširdus skautiškas ačiū.

Rajono Skautų Vadija

SU DIEVU NEKRĖSK JUOKŲ!

Zille (skaityk Cile), Berlyno garsus dailininkas, kuris savo piešiniuose pavaizduodavo skurduolių kvartalų gyvenimą, turėjo kartą įdomų išgyvenimą.

Gydytojai Zillei jau seniai buvo uždraudę dainkyti karčemą. Jis ir pasižadėdavo nebegerti, tik jam labai sunku buvo tuos pažadus tesėti. Todėl, kai jo sveikata pasitaisydavo, jis ir vėl neiškęsdavo savo karčemos neaplankęs.

Kelias į Zilles nuolatinę karčemą ėjo per tiltą, kuris, dėl pavojaus sugriūti, jau seniai buvo uždarytas. Tik Zillei atrodė kelias per kitą tiltą per daug tolimas, todėl jis vis dar surizikuodavo eti per seną tiltą. Kiekvieną kartą, pasiekęs tilto galą, jis džiaugdavosi savo išdaiga ir jautėsi patenkintas, sutrumpinęs savo kelią.

Kartą jis ir vėl grįžo iš karčemos per suirusį tiltą. Iki vidurio viskas buvo tvarkoje, bet viduryje, kur srovė buvo giliausia, tiltas subraškėjo. Zille ne juokais išsigando.

— Dievulėli, pasigailėk! — maldauja Zille, — leisk man tik dar vieną kartą pereiti per šį tiltą ir aš niekad daugiau karčemos nebelankysiu.

Jau keli žingsniai tebeliko iki tilto galo, atrodė, lyg Dievas tikrai būtų maldą išklausęs. Tada Zillei pagailo savo pažado, ir jis galvoja garsiai:

— Tiltas dar visai tvirtas, nereikėjo nei Dievui pažado davinėti.

Čia pat tiltas subraškėjo ir Zille atsidūrė iki kaklo vandeny.

— Tai, Dievulėli, kad tu ir nesupranti humoro, — sako Zille išlipęs į krantą.

A. Penkaitis

SKAITYTOJAMS VOKIETIJOJE

Nidos Knygų Klubo ir „E. Lietuvio" atstovės adresas: **Živilė Vilčinskaitė, 58 Hagen/Westf. Luetzowstr. 59.**

Postschekonto Nr. 640-28-461, Postschekamt, Dortmund.

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

NOTTINGHAME — bal. 17 d., Did. Šeštadienį, 20 val., Liet. Židinyje.
NOTTINGHAME — bal. 18 d., Velykų I d., 11.15 val., Liet. Židinyje.
DERBYJE — bal. 18 d., Velykų I d., 14 val., Bridge Gate.
WOLVERHAMPTONE — bal. 18 d., Velykų I d., 18 val., Convent of Mercy, St. John's Square.
BIRMINGHAME — bal. 19 d., Velykų II d., 11 val., 19, Park Rd., Moseley, St. John's Convent.
NOTTINGHAME — bal. 25 d., 11.15 val., Liet. Židinyje.
MANCHESTER — Velykų I d., 11.30 val., Notre Dame, Bignor St., M/c8.
BOLTON — Velykų II d., 11 val., St. Patrick's, Great Moor St.
MANCHESTER — balandžio 25 d., 11 val., Lietuvių Klubo patalpose.

DERBY

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Derby ir apylinkės lietuviams yra skirta balandžio 30 diena.